

Ноември – агрометеорологичните условия ще се определят от температури и валежи близки до климатичните норми

Автор(и): Растителна защита

Дата: 04.11.2024 Брой: 11/2024

През ноември агрометеорологичните условия ще се определят от температури и валежи близки до климатичните норми.

Задълбочилото се засушаване през октомври възпрепятства сеитбата на зимните житни култури и част от предвидените площи ще бъдат засети през ноември, след агротехническите срокове. Вследствие поднормените октомврийски валежи почвените влагозапаси в 50 и 100см слой в по-голямата част от страната, с изключение на места в североизточните райони (Добрич), са необичайно ниски за средата на

есента – на места под 50% от ППВ (агростанциите: Кнежа, Бъзовец, Кюстендил, Сандански, Пловдив, Пазарджик, Чирпан).

През първата половина от първото десетдневие на ноември валежи не се очакват и лимитиращ фактор за развитието на пшеницата, ечемика и зимната рапица в по-голямата част от полските райони остава дефицитът на почвена влага.

След високите за сезона температури в края на октомври и началото на ноември се прогнозира застудяване и промяна в агрометеорологичните условия. През повечето дни в началото на ноември температурите ще се определят под климатичните норми, но над биологичния минимум необходим за вегетацията на зимните житни култури. През периода валежи със стопанско значение не се очакват и лимитиращ фактор за развитието на есенниците остава дефицита на почвена влага. В началото на ноември при засетите до средата на октомври зимни житни култури ще се наблюдават фазите поникване и формиране на 1-2 лист.

Опасността от житни мухи никога не намалява

В началните фази от вегетацията на пшеницата и ечемика посевите трябва да се обследват за вредители. Повреди нанасят обикновената полевка, ларвите на житния бегач и житните мухи, и при плътност над ПИВ е необходима навременна растителна защита.

Ларви на шведска муха

Валежи и постепенно подобрене на влагозапасите в горните почвени слоеве се очаква през втората половина от първото и през второто десетдневие на ноември.

*Най-опасния неприятел по житните култури е обикновеният житен бегач (*Zabrus tenebrioides*), който напада пшеница, ечемик, царевича, овес и редица житни треви.*

През третото десетдневие прогнозираните стойности на средноденонощните температури, около и над нормата за периода, ще надвишават биологичният минимум необходим за протичане на вегетация при есенните посеви.

В края на ноември при пшеницата и ечемика ще се наблюдават различни фази - от поникване до 1, 2 и 3 лист. Фаза трети лист ще преобладава при засетите през октомври зимни житни култури. При рапицата през ноември само част от посевите ще успеят да встъпят във фаза формиране на розетка (5-7 лист).

През месеца прогнозираните минимални температури, до минус 7°C, които са над критичните за намиращите се във фаза поникване зимни житни култури.

През ноември условия за провеждане на есенните растителнозащитни пръскания при овошките ще има в началото на месеца, в средата на второто и през повечето дни от третото десетдневие. При семковите видове (ябълка, круша), за ограничаване на заразите от струпяване, се препоръчва третиране с 5% разтвор от карбамид. При костилковите овощни видове, след масовия листопад, е необходимо да се извърши пръскане с 2% бордозелов разтвор срещу причинителите на сачмянка, ранно кафяво гниене, къдравост по прасковата и др. патогени.

Втората половина на ноември е подходящ срок за засаждане на овошки.